

Photoshop Noir

Poslije ljetne stanke bilo bi pomalo neprimjereno odmah se baciti na komplicirane tehnološke novosti. Stoga ćemo nastaviti sasvim lagano i prisjetiti se naših starih Photoshop prijatelja, kistova. A usput ćemo pokušati i promijeniti prirodu fotografije i podariti joj više umjetničku boju uz inspiraciju Gershwinovih besmrtnih nota

piše: Dejan Barić

Možda je današnju temu i motive za ovaj tutorial bolje početi pratiti i čitati iz našeg uobičajenog okvira kojim objašnjavamo nit vodilju koja nas je dovela ka pojedinom zadatku u Photoshopu. Ovaj put je to jednostavno odavanje počasti hollywoodskom „crnom filmu“. Stoga prvo skočite pogledom do okvira na trećoj stranici ovog teksta i pročitajte naše objašnjenje što je to FILM NOIR, pa se lagano vratite na dalje čitanje.

Dakle, kao što ste mogli saznati u okviru o Noiru, to su filmovi s posebnim tamnim ugođajem. Velikim kontrastima i igrama svjetla i sjene. Mi na ovoj slici nemamo muški lik, uobičajenog zločinca ili naglog pravednika, detektiva koji balansira na rubu zakona. Mi imamo ono što je *Deus Ex Machine*, svakog pravog Noir filma, a to je dakako žena. Uzrok, ali i posljedica, Miss *Femme Fatale*.

Dakle, ne obična žena, već žena s karakterom, zbog koje će se priča, ali i životi uglavnom glavnih likova potpuno izokrenuti unutar mračnog, gradskog polusvijeta, kišnih noći i duhanskog dima, obavijenog depresijom i cinizmom, gdje je jedini humor onaj sarkastični.

U sredini toga nalazi se uvijek fatalna ljepotica. Ili i suviše nježna ili i suviše snažna, dovoljno da glavnom junaku ponudi put za iskupljenje i šansu da postane „veći od života“.

I prije nego se potpuno izgubimo u Noir filozofiji, vratimo se na fotografiju. U ovoj Photoshop

vježbi glavnu ulogu ima naš ljupki model Maja. Za šminku je bila zadužena Romana, a impresivna odjeća je dio goth outfita iz Aždaja Butiqua.

Vrijeme je da Maju pretvorimo u fatalnu heroinu kakve su sredinom prošlog stoljeća uprizorivale dive među kojima su: Marlene Dietrich, Barbara Stanwyck, Rita Hayworth, Lana Turner, Ava Gardner i druge.

Dakle, namjestite u svoje MP3 playere po želji: Sinatrinu „As Time Goes By“ (iz filma *Casablanca*), a nećete niti pogriješiti ako oplemenite vaš radni prostor melodijama **Bernarda Herrmanna**, zaslužnog za mnoge fascinante glazbene podloge u legendarnim trilerima i noir filmovima (*Taksist*, *Sjever sjeverozapad*, *Vrtoglavica*, *Psiho...*), kao i majstora za Atmosferu u filmovima Davida Lyncha; **Angela Badalamentia** (*Twin peaks*, *Mulholland Drive...*) ili pak *Blade Runner* soundtrack s potpisom **Vangelisa**. Za kraj, kako bi upotpunili dojam o *Femme Fatale* „stvar“ od Black Rebel Motorcycle Club, odnosno pjesmu *Aya*.

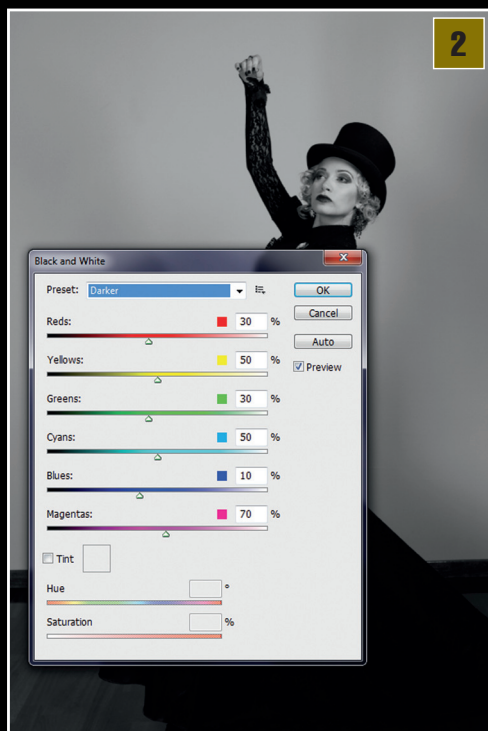
Stoga, klik na „play“ i na posao:

1 FOTOGRAFIJA

Maju ćemo u nekoliko jednostavnih koraka pretvoriti u opasnu *Femme fatale*, Majin alias; Majušku Von Hommen. Fotografija je snimljena skroz jednostavno, s dva izvora svjetla. Pozadinsko svjetlo koje nam je neutraliziralo

sjene na zidu i mekano svjetlo sprijeda izazvano bljeskalicom i bijelim kišobranom koji je svjetlo raspršio. Izvor svjetla je bio tek nešto iznad Majine glave kako bi se ponajviše fokusirao na lice i osta-

vio obrise „Rembrandtova svjetla“, tako da sjena na slabije osvijetljenoj strani lica ima svjetlosni trokutić smješten ispod oka, a poviše usana. Mekano svjetlo i nije ono čemu težimo u Film Noir fotografiji, sasvim suprotno, no zato i imamo Photoshop kojim ćemo to korigirati.

2 CRNO-BIJELO

Radeći na originalnoj fotografiji snimljenoj profesionalnim DSLR fotoaparatom malo smo je doduše spustili u Photoshopu na veličinu od 20x30 cm. Ali, i dalje se radi o doista velikom dokumentu koji će nedvojbeno zauzeti prostor

na disku, ali zauzvrat ćemo imati fotografiju koju možemo printati u velikom formatu. Kao i do sada, originalni **Background** sloj nećemo dirati. Trebat će nam još naknadno i ostavit ćemo ga kao svojevrsni *Back up*, ali napraviti ćemo njegovu kopiju i početi raditi na tom layeru. I prvi zadatak nam je pomoću putanje: **Image-> Adjustments -> Black & White** pretvoriti color fotografiju u crno bijelu, odnosno selektirani sloj. Pošto nam je važan tamniji kontrast izbrat ćemo **Preset: Darker**.

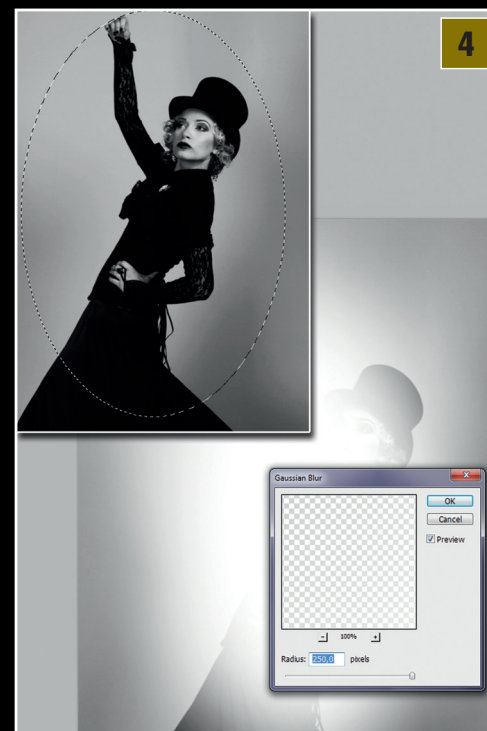
3 KADRIRANJE

Sada možemo malo poraditi i na samom kadru fotografije. Cilj nam je što više usredotočiti se na Maju. Donji dio slike i vrlo taman parket suviše nam odvlači pažnju, stoga ćemo se poslužiti **Crop toolom** (C) i smanjiti kadar. Ukoliko imate neku od novijih inačica Photoshopa korisno je namjestiti kadar uz pomoć mreže koja nam predstavlja način kvadriranja uz **zlatni rez**, odnosno po **pravilima trećine**.

Kako bi slika *disala* ostavit ćemo taman dovoljno mjesta iznad Majine ruke, a u donjem dijelu *odsjeći* ćemo fotografiju tek ispod pregiba koljena.

4 SPOT LIGHT

U sljedećem koraku promijenit ćemo malo monotoniju zida i dodati svjetlosnu aureolu oko Maje. Pardon Majuške. Pomoću **Elliptical Marquee select toola** (M) napravimo jednostavno elipsu iz centra fotografije i napravimo novi sloj pritiskom na ikonu **Add New Layer** u layer paleti. U novom sloju iznad sloja s crno-bijelom slikom Maje ofarbamo selekciju u bijelo. Najbrži način je pritiskom na **tipku D**, na tipkovnici, kojom ćemo se uvjeriti da je **Background color** bijela. A zatim kraticom na tipkovnici; **Ctrl+Backspace** ispunimo selekciju Background bojom, odnosno bijelom ukoliko nam to Tool paleta tako poka-

zuje. Sljedeći korak je ukloniti selekciju kraticom **Ctrl+D**, a zatim zamutiti bijelu elipsu. Putanjom **Filter-> Blur-> Gaussian Blur** otvorit će nam se opcija zamućenja i pošto ovdje radimo na doista velikoj slici najvjerojatnije će tek krajnja mogućnost od **250 piksela** biti i ona prihvatljiva.

5 AUREOLA

Od same bijele mrlje i nemamo neke naročite koristi, ali nam je odlična osnova za aureolu svjetla oko modela. Uz pomoć gumice odnosno **Eraser tool-a** (E), valja obrisati dio sloja bijelog blura. Napraviti ćemo to mekanim **Soft round** kistom dovoljno velikog promjera, dostajnog da uklonimo bjelilo s našeg modela po sredini elipse. Elementi blura slobodno mogu zahvaćati rubne dijelove modela, ali glavno je da smo ih uklonili s lica i torza. Tada sloju, u Layer paleti postavimo stanje s **Normal** u **Overlay**, a prozirnost na **Opacity 70%**.

6 VINJETA

Istu stvar kao u koraku 4, s malo većom elipsom napraviti ćemo na sljedećem sloju kojeg ćemo napraviti odmah iznad ovog sloja u kojem smo maloprije radili. Osim što nam je ovaj puta elipsa veća prvo ćemo napraviti izvrnutu selekciju pomoću putanje **Select->Inverse**, pošto nam je kratica **Shift+Ctrl+I** možda malo nekomfortna. Ukoliko su nam boje na alatnoj traci i dalje postavljene u crno-bijelu kombinaciju pritiskom na **tipku X** zamijenit ćemo im mjesta, a cilj nam je da **crna** dođe na **Background color** poziciju. **Ctrl+Backspace** kombinacija ispunit će selekciju crnom bojom, a putanja **Filter-> Blur-> Gaussian Blur** ponovo će nam omogućiti postavljanje zamućenosti selekcije, baš kao i u koraku broj 4. Za kraj, sloj s crnom vinjetom iz stanja **Normal** postaviti ćemo u **Hard Mix**, uz **Opacity 70%**.

Kišna noć, dim cigarete i FILM NOIR

Noć u velegradu, kiša lije kao iz kabla. Samo svjetlo neonske reklame koje proviruje kroz rolete osvjetljava obrise našeg junaka. Odjednom, s druge strane sobe ženska silueta zamračuje natpis s imenom detektivske agencije na vratima, lagano ih otvara i pripaljuje cigaretu. Naočita dama otpuhuje dim kroz kojeg se lome zrake svjetlosti i tada joj vidimo i prekrasno lice. Obraća se naizgled nezainteresiranom detektivu za pomoć i novi slučaj je na pomolu. Zbog nje bi mogao već noćas izgubiti srce, a možda i život. I tako počinje još jedan film Noir kliše.

Nastao četrdesetih godina prošlog stoljeća u Americi, film Noir donio je u sebi nepodnošljivu privlačnost mračne ljudske psihe. Likovi na rubu, okorjeli zločinci, dobričine s tamnom mrljom iz prošlosti, dobre dame željne zaštite i dominante fatalne žene koje će i najvećeg čistunca, pa možda i nehotično gurnuti preko ruba. Zakona, ludila, života, svejedno.

U vrtlogu zločina poput ubojstva, pljačke, kocke, prostitucije ili ucjene, glavni lik, najčešće policajac ili privatni detektiv nerijetko se tek u nijansama razlikuje od zločinca koje pokušava uloviti.

Film se nerijetko odvija uz naraciju glavnog lika, kroz njegov subjektivan doživljaj. Uglavnom začinjjen cinizmom i sarkazmom, što uvelike i doprinosi mračnoj i depresivnoj atmosferi. Gledatelj se tako nalazi u neugodnom položaju, jer nesvjesno se identificira s glavnim likom i pritom možda i preispituje njegove radnje, motive, ali i osjeća je. Nerijetko u bezazlenim situacijama gdje od dva zla treba tek izabrati manje, ponekad i najplemenitije odluke vode tragičnom kraju.

Filmovi Noir bili su definitivno odraz vremena u kojem su nastali i potpuna suprotnost s veselim mjuziklima koji su bili diktat Hollywoodu u vrijeme trajanja drugog svjetskog rata. Iz njih se mogla iščitati psiha nacije čiji su se sinovi borili negdje u, za američke pojmove, tako dalekoj Europi. Ograničenih sredstava i u maniri B filmova i sama mračna atmosfera bila je donekle i nusprodukt tehničke prirode i ograničenih sredstava. Stoga je rasvjeta sirova, kontrastna, a mračni prizori odlično idu uz priču, ali i pokri-

vaju nedostatke scenografije.

Uz svo opisano crnilo francuski kritičari skovali su ime ovom pod žanru kriminalističkog filma. Crni film, odnosno Film Noir.

Za prvi pravi Noir smatra se „**Malteški sokol**“ (The Maltese Falcon) **Johna Hustona** s legendarnim **Humphreyem Bogartom** u glavnoj ulozi, čija će gluma i karakter ciničnih likova i kroz neke naredne filmove postati svojevrsni sinonim žanra. Stoga ne čudi da će se i romantična drama „**Casablanca**“ (1944), vrlo lako ušuljati u ovaj popis.

„**Dvostruka obmana**“ (1944.), „**Poštar uvijek zvoni dvaput**“ (1946.), „**Ozloglašena**“ (1946.), (1948.), „**Bulevar sumraka**“ (1950.), „**Džungla na asfaltu**“ (1950.) samo su neki od klasičnih noir filmova čije zlatno doba završava filmom **Orsona Wellesa**: „**Dodir zla**“ iz 1958. A u Noir žanru se okušavaju, osim već spomenutih i još neki velikani filmske trake među kojima su i **Alfred Hitchcock**, **Otto Preminger**, **Billy Wilder**, **Nicholas Ray**, **Raoul Walsh** i drugi.

U novijoj filmskoj povijesti možemo spomenuti i **novi Noir film**, iz čijeg mnoštva ćemo izdvojiti tek „**Taksist**“ (1976.) **Martina Scorseseja** ili pak „**L.A. Confidential**“ (1997.) **Curtisa Hansona**. Ne treba smetnuti niti s uma doista svježju adaptaciju stripa u kojoj se **Robert Rodriguez** briljantno i stripovski poigrao s Noir žanrom u filmu „**Sin City**“ (2005.), ali i remek djelo **Ridleya Scotta**, znanstveno fantastični noir „**Blade Runner**“ (1982.) Na žalost, u naknadnim „**directors cut**“ verzijama kako bi se više usredotočio na priču, Scott nas je zakinuo za naraciju glavnog lika i umanjio Noir ugođaj, ali kiša i beznađe ostalo je i u disfunkcionalnom svijetu budućnosti. Ne toliko drugačijem od onog koji je bio američka zbilja stoljeće prije. Za kraj možemo još i spomenuti film **Davida Lynch**a: „**Mulholland Drive**“, kao svojevrsni nadrealistički noir, iako bi se žanr Lynchevih filmova mogao opisati tek kao: *David Lynch*.

Stoga, ukoliko ste završili s tutorialom, vjerujemo kako sada imate dovoljno podataka za odraditi (odgledati) i svoju filmsku lekturu. Uživajte!

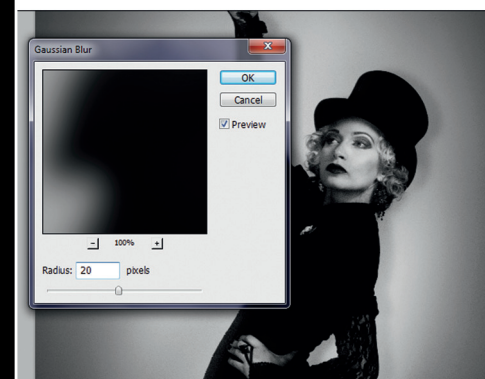
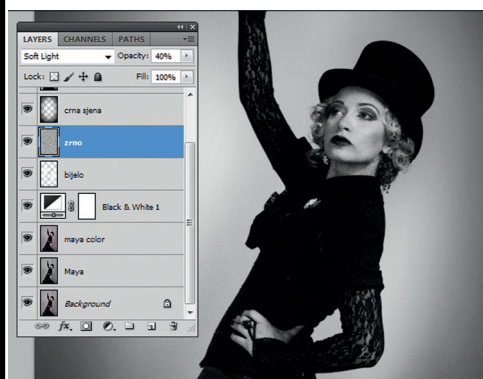
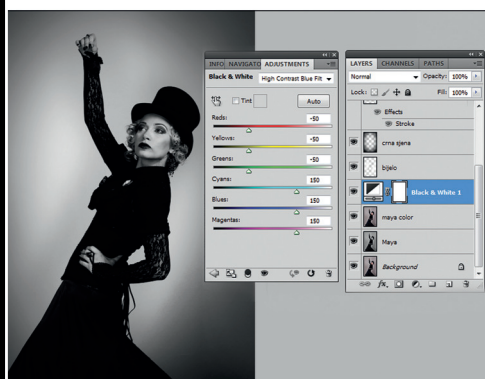
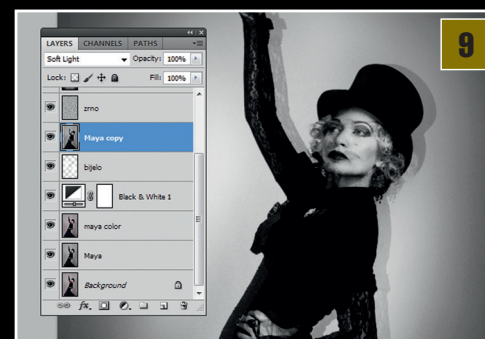
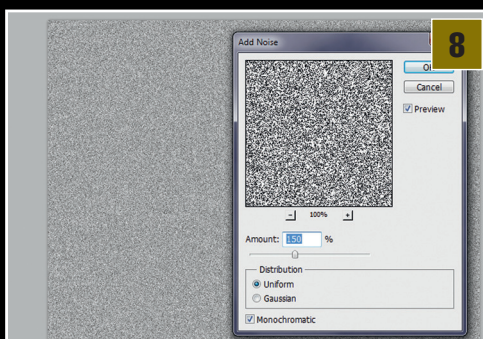
7 KONTRAST

U ovom koraku poradit ćemo još malo na samom kontrastu, toliko značajnom za Noir. Zato se spustimo par Layera niže. Kako smo još u prvom koraku napomenuli sačuvali smo Background sloj i počeli raditi na njegovoj kopiji koja je sada bez boje ili jednostavno crno-bijela. Taj Background sloj koji još uvijek sadrži boju duplicirat ćemo i odvući iznad sloja u kojem je crno-bijela Majuška. Najlakše je to napraviti tako što u Layer paleti uhvatimo klikom miša *Background sloj* i dovućemo ga do ikonice *Add New Layer*, odmah na dnu ispod Background sloja. Novonastalu kopiju smjestimo iznad sloja s Crno-bijelom Majom i postavimo joj stanje iz *Normal* u *Overlay*, a prozirnost na *Opacity 60%*.

Kontrast smo dobili, ali sada imamo boju na slici, a to je malo prerano za Hollywood 40-tih. Dobro je što u novijim verzijama Photoshopa imamo *Adjustment Layere*. Kroz *Adjustment paletu* Iznad Maje u boji kreirat ćemo *Black & White Adjustment Layer* uz *High Contrast Blue Filter*.

8 ZRNATOST

18 megapiksela digitalnog fotoaparata nekako nam je i suviše savršeno za mračan Noir ugođaj oko sredine prošloga stoljeća. Stoga ćemo pokušati simulirati malo „filmskog“ ugođaja. Odnosno, pokušat ćemo dodati svojevrsnu zrnatost na fotografiju koja se odražavala na fotografijama koje su snimljene na filmovima s višom ISO osjetljivošću, što bi ovdje bila logika stvari s obzirom na dosta tamnu i kontrastnu scenu. Dakle, napraviti ćemo novi sloj iznad svih i ofarbati ga u bijelo. Na isti način kako smo u koraku broj 4 obojili selekciju. Na bijelu podlogu dodat ćemo nešto svojstveno lošijim digitalnim fotografijama – šum. Putanjom *Filter->Noise->*

Add Noise staviti ćemo vrijednosti šuma na **150%** uz postavke **Uniform** i **Monochromatic**. Pošto ne želimo da nam fotografija izgleda poput TV prijamnika poslije gašenja analognog signala vrijednost Layera stavimo na **Soft Light** uz prozirnost od **40%**. Kako bi digitalni šum pretvorili u laganu zrnatost, još jednom ćemo iskoristiti **Blur opciju** i **Blur More** bi trebao biti dostatan filter.

9 SJENA
Sljedeći element koji nedostaje na slici je –sjena. A i nju ćemo projicirati na doista jednostavan način. Kopirat ćemo sloj s crno bijelom Majom i postaviti ga iznad sloja s bijelom aureolom te ga postaviti kao **Soft Light**. Kursorskim tipkama možemo pomaknuti sloj u desno, dovoljno da se odmakne iz okvira unutar kojih vidimo Maju i stvori grub polutransparentni pomaknuti odraz. Takav nam još uvijek nije od koristi, stoga ćemo ga malčice ublažiti. Putanjom **Filter->Blur->Gaussian Blur** možemo mu dodati zamućenje od otprilike 20 piksela, odnosno onoliko koliko je potrebno da oštri obrubi poprime ugođaj sjene na zidu. Po potrebi lijevi rubovi sloja mogu se mekom gumicom obrisati i ublažiti kako bi se sloj sjene što više stopio sa slikom. A osim što nam je sjena koja je zapravo

iznad modela stvorila sjene i na samom modelu, naglasila je i svjetlo na rubovima modela što još više ide u prilog kontrastnom NOIR svjetlu.

10 FOTOFINIŠ
Za kraj, ispraviti ćemo sitan nedostatak i baš kao u 5. koraku, napraviti ćemo mrlju svijetla, ovaj puta iznad crne ruže u Majinoj ruci kako bismo ju malo naglasili i zbog toga uz **Soft Light** postavku sloja. Naravno, u pravom noir filmu tu bi bila zapaljena cigareta, ali ovo je drugo stoljeće i ne mislimo reklamirati neke štetne proizvode. Nadalje, slobodno prelistajte neke od prijašnjih tutorila u kojima smo se igrali s kistovima i okvirima i tako probajte stvoriti ugođaj starije fotografije... Dakle kao i uvijek završit ćemo ovaj tutorial sa savjetom; igrajte se, improvizirajte i uživajte! ;)

UCIONICA U KNJIZI

ADOBE PHOTOSHOP CS5

Photoshop CS5
~~279kn~~ 209kn
www.knjizara.hr